

Αγωνία και αγώνας

Ορθοδοξία / Θεολογία

Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος

Αγωνία και αγώνας (Κυριακή 1Β΄ Ματθαίου)

Μια μορφή καλής αγωνίας παρουσιάζεται στο Ευαγγέλιο που αναγιγνώσκεται στις Εκκλησίες μας την Κυριακή 1Β΄ Ματθαίου (ιθ΄ 16-24). Και μάλιστα η καλή αυτή αγωνία διακατέχει έναν νέο, ο οποίος προσερχόμενος στον Κύριο τον ρωτά: «τι αγαθόν ποιήσω, ίνα έχω ζωήν αιώνιον;» (ο. π. 16)

Είναι, πράγματι, παρήγορο ότι ένα τέτοιο ερώτημα απασχολεί έναν νέο άνθρωπο. Αυτό δείχνει ότι ο νέος εκείνος είχε την κατάλληλη προπαιδεία στην εν Χριστώ ζωή και ποθούσε κάτι παραπάνω. Είχε το όραμα να αποκτήσει το εισιτήριο για την αιωνιότητα. Πόσο άγιος ο πόθος του και πόσο όμορφη η αγωνία του!

Ακόμη και το γεγονός ότι ο νέος αποκαλεί τον Κύριο απλώς «αγαθόν διδάσκαλον», δεν τον αναγνωρίζει δηλαδή ως Θεό, δεν υποβαθμίζει την γνησιότητα και την ειλικρίνεια του ενδιαφέροντός του, λένε οι Πατέρες, και μάλιστα ο Χρυσόστομος, που σχολιάζουν ότι ο συγκεκριμένος νέος δεν είναι σαν τον άλλον, τον νομικό, που

«εκπειράζει» και μοιάζει να ειρωνεύεται τον Κύριο (Λουκ., ι' 25). Γι' αυτό και ο ευαγγελιστής Μάρκος αναφέρει σχετικά ότι «ο Ιησούς εμβλέψας αυτώ ηγάπησεν αυτόν.» (Μαρκ., ι' 21).

«Τι με λέγεις αγαθόν; ουδείς αγαθός ει μη εις ο Θεός», του απαντά, διακριτικά, ο Κύριος και δέχεται να τον συμβουλευση ως απλός διδάσκαλος: «ει δε θέλεις εισελθείν εις την ζωήν, τήρησον τας εντολάς.» (Ματθ., ιθ' 17). Σημειωτέον ότι λέει «εισελθείν εις την ζωήν», διότι μία είναι η αληθινή ζωή, η αιωνία!

Αυτονόητα ο νέος ζητά να μάθη «ποίας» απ' όλες τις εντολές να τηρήσει, καθώς ο μωσαϊκός νόμος είχε εξακόσιες τόσες εντολές! Οι Πατέρες, στο σημείο αυτό, επισημαίνουν και πάλι ότι ο Κύριος, όχι τυχαία, ασφαλώς, δίνει έμφαση στις κοινωνικές αρετές, που σχετίζονται με τον συνάνθρωπο: «ου φονεύσεις, ου μοιχεύσεις, ου κλέψεις, ου ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τον πατέρα και την μητέρα, και αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν.» (Ματθ., ιθ' 18-19).

Όσο για την εντολή «αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν» είναι η «δευτέρα ομοία» της Καινής Διαθήκης, το ίδιο βασική με την «πρώτη» εντολή «αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου εξ όλης της ψυχής σου και εξ όλης της καρδιάς σου και εξ όλης της διανοίας σου» (Μαρκ., ιβ' 28), για τις οποίες ο ίδιος ο Κύριος είπε ότι

«Μείζων τούτων άλλη εντολή ουκ έστι.» Ο δε Ιωάννης ο Θεολόγος, ο μαθητής της αγάπης, λέει χαρακτηριστικά: «Και ταύτην την εντολήν έχομεν απ' αυτού, ίνα ο αγαπών τον Θεόν αγαπά και τον αδελφόν αυτού.» (Α' Ιωάν., δ' 21), συμπληρώνοντας με νόημα: «ει ούτω ο Θεός ηγάπησεν ημάς, και ημείς οφείλομεν αλλήλους αγαπάν.» (ο. π. 11).

Η απάντηση του νέου στην προτροπή του Κυρίου, κατ' αρχάς, εντυπωσιάζει: «πάντα ταύτα εφυλαξάμην εκ νεότητός μου. Τι έτι υστερώ;» (Ματθ., ιθ' 21). Πράγματι, ο νέος εφήρμοζε όλες τις εντολές του παλαιού νόμου, ήταν ο ίδιος καθαρός και άμεμπτος και δεν έβλαπτε σε τίποτε τους συνανθρώπους του. Ποιος σημερινός νέος -και όχι μόνον- μπορεί να ισχυριστή ότι πράττει και εκείνος το ίδιο;

Ενώ, όμως, ήταν ηθικός και άμωμος, ο νέος του Ευαγγελίου ένοιωθε, κατά βάθος, ότι κάτι του λείπει και γι' αυτό ρωτάει τον Κύριο: «Τι έτι υστερώ;» Όταν κάποιος ακολουθή μόνον τις εντολές του Παλαιού Νόμου, δεν μπορεί να αισθάνεται πλήρης, σημειώνουν οι Πατέρες, την στιγμή που ο Χριστός ήλθε να συμπληρώση τον νόμο αυτόν με την «καινήν εντολήν», της αγάπης: «και εντολήν καινήν δίδωμι υμίν, ίνα αγαπάτε αλλήλους.» (Ιωάν., ιγ' 35).

Σ' αυτό, ακριβώς, υστερούσε ο νέος μας, στην εφαρμογή της εντολής της αγάπης. Γι' αυτό, η συμβουλή του Κυρίου: «ει θέλεις τέλειος είναι, ύπαγε πώλησόν σου τα υπάρχοντα καιδος πτωχοίς, και έξεις θησαυρόν εν ουρανώ, και δεύρο ακολούθει μοι.», τον έκανε να απέλθη «λυπούμενος· ην γαρ έχων κτήματα πολλά.» (Ματθ., ιθ' 21-22).

Ας μην μας παραξενεύη η αντίδραση του νεανίσκου. Εξ άλλου και εμείς, οι περισσότεροι, στην πρόσκληση του Κυρίου να τον ακολουθήσωμε, στεκόμαστε μόνον στο «ύπαγε πώλησόν σου τα υπάρχοντα καιδος πτωχοίς», λέγοντας: «Ε, εμείς δεν μπορούμε να το κάνωμε αυτό. Δεν είμαστε πλούσιοι. Ας δώσουν αυτοί που έχουν.»

Είναι αλήθεια ότι το να διαθέση κανείς όλα του τα υπάρχοντα για τις ανάγκες των αδελφών του, χωρίς να κρατήση τίποτε για τον εαυτό του, είναι δείγμα τελείας αγάπης προς τον Θεό και προς τον συνάνθρωπο. Μόνον όποιος αγαπά τελείως, ολοκληρωτικά, τον Θεό, μπορεί να εμπιστευτή τελείως τον εαυτό του στα χέρια Του, διότι «η τελεία αγάπη έξω βάλλει τον φόβον.»

Εμείς, όμως, φοβόμαστε, διότι δεν αγαπάμε τον Κύριο, ούτε ενδιαφερόμαστε για το μεγάλο δώρο που μας προσφέρει για την θυσία μας: «... και έξεις θησαυρόν εν ουρανών». Έτσι, δεν αγωνιζόμαστε καν, όχι για να γίνωμε τέλειοι, αλλά ούτε και για να γίνωμε σωστοί Χριστιανοί.

Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι αρεσκομάστε να δουλεύωμε «δυσίν κυρίοις», και στον Χριστό και στον μαμωνά, τον Θεό του κέρδους. Επίσης, να πηγαίνωμε στην Εκκλησία που μας κηρύσσει ότι ο Σωτήρας Χριστός είναι η «βεβαία ελπίδα» και, συγχρόνως, να εμπιστευόμαστε και τους κάθε λογής ψευδοσωτήρες, που μας «φλομώνουν» με ελπίδες. Επί πλέον, να λέμε ότι αγαπάμε τον Χριστό, που μας χαρίζει την αιωνία δόξα, και, παραλλήλως, να λατρεύωμε τις δόξες και τις ηδονές του κόσμου τούτου. Πάνω απ' όλα, όμως, να λατρεύωμε τον κακό μας εαυτό και τα πολλά μας πάθη, τα οποία, μάλιστα, συχνά προβάλλωμε ως κατορθώματα!

Ας μην βιαστούμε, επομένως, να κατηγορήσωμε τον νέο του Ευαγγελίου για το δικό του πάθος. Εκείνος ήταν τόσο πολύ προσκολλημένος στα πολλά του αγαθά, ώστε «ελυπήθη σφόδρα», όταν ο Κύριος του ζήτησε να τα χαρίσει, αποδεικνύοντάς του, με τον τρόπο αυτό, ότι δεν φτάνει μόνον να θέλη κανείς να γίνη τέλειος Χριστιανός, χρειάζεται να κάνει και τις ανάλογες θυσίες.

Και όμως, παρά το γεγονός ότι, στην πραγματικότητα, ούτε εμείς δεν έχομε διάθεση να κάνωμε καμμία θυσία για τον Θεό και για την εικόνα Του, τον συνάνθρωπό μας, εν τούτοις, ο Θεός της αγάπης παραβλέπει τις ελλείψεις η και παραλείψεις μας, για χάρη της σωτηρίας μας.

Απόδειξη, όταν οι μαθητές Του τον ρωτούν με απορία «τις άρα δύναται σωθήναι;» μόλις κάνει την διαπίστωση «...ευκοπώτερόν (=ευκολώτερο) εστι κάμηλον διά τρυπήματος ραφίδος διελθείν η πλούσιον εις την βασιλείαν του Θεού εισελθείν.», Εκείνος τους απαντά με βεβαιότητα: «τα αδύνατα παρ' άνθρωποις δυνατά παρά τω Θεώ εστί.» (Ματθ., ιθ' 24-26).

Να σημειωθή ότι, κατά την αντίληψη των Εβραίων, οι πλούσιοι θα σώζονταν, επειδή είχαν ευλογηθή από τον Θεό με τα αγαθά που κατείχαν. Βεβαίως, για τον Κύριο η ευλογία παραμένει όταν και η απόκτηση των αγαθών είναι τίμια και η διαχείρισή των ορθή και συνετή, και μάλιστα προς όφελος των εν περιστάσει όντων αδελφών μας. Εξ άλλου, μην λησμονούμε ότι «του Κυρίου η γη» και όλα τα αγαθά επίσης!

Κοντολογίς, ας υιοθετήσωμε και εμείς την καλή αγωνία του νέου για την κατάκτηση της αιωνίου ζωής αλλά ας μην τον μιμηθούμε στην απροθυμία του να συνδράμη τον αδελφό του, όταν μάλιστα αυτό αποτελεί επιθυμία του Κυρίου και

επιταγή του Ευαγγελίου Του. Έτσι και μόνον έτσι, αγωνιζόμενοι «τον καλόν αγώνα» (Β΄ Τιμ., δ΄ 7), θα λάβωμε περισσή ευλογία, χάρη και έλεος παρά του μόνου αληθινού Σωτήρος και πανανθρωπίνου Ευεργέτου μας. Αμήν! Γένοιτο!

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN